

AVUKATIN

ÖZ-EL KİTABI

(CEZA DAVALARI REHBERİ)

Dr. Suat ÇALIŞKAN, (C. Savcısı) – Prof. Dr. Hamide ZAFER

Av. Aynur PARLAR – Dr. Öğr. Üyesi Ali PEHLİVAN

Av. Doç. Dr. Yavuz ERDOĞAN – Prof. Dr. Durmuş TEZCAN

Av. Mustafa TIRTİR, Arş. Gör. Hüseyin ATEŞ

Yrd. Doç. Dr. Saniye ALBAŞ – Zeynep ŞAHİN, (Yargıtay 5. CD. Üyesi)

Av. Çağatay UYGUN – Ali PARLAR, (İst. BAM C. Savcısı)

Av. Begüm GÜREL – İdris TAŞCAN, (C. Savcısı)

Av. Ümit Yaşar KARLIDAĞ

Prof. Dr. Mustafa Ruhan ERDEM

Dr. Namık Kemal TOPÇU

Av. Dr. Soner Hamza ÇETİN

Mert Asker YÜKSEKTEPE, (C. Savcısı)

Erdal ŞENSOY, (Bursa BAM 1. CD. Üyesi)

Av. Ümit ORTAK – Asım EKREN (C. Savcısı)

Hikmet GÜLAY (İst. BAM C. Savcısı)

Osman ATALAY (Yargıtay 1. CD. Başkanı)

(Kitapta yazar adları, bölümlerin sıralamasına göre verilmiştir.)

İÇİNDEKİLER

SORUŞTURMANIN BAŞLAMASI VE ŞİKAYET

(Dr. Suat ÇALIŞKAN, Cumhuriyet Savcısı).....	1
Soruşturma Başlaması.....	1
1. Suçun Öğrenilmesi Yolları.....	1
2. İhbar ve Şikâyet Kavramının Tanımı	3
3. Şikâyet Şartı ve Süresi	3
4. İhbar ve Şikâyetin Yapılacağı Makamlar.....	3
5. Şikâyetin Şekli	4
6. Suçun Şikâyete Bağlı Olduğunun Kovuşturma Aşamasında Anlaşılması	4
7. Şikâyet Süresinde Zamanaşımı Koşulu	6
8. Şikâyet Hakkını Kullanan Kişinin Bu Hakkından Her Zaman Vazgeçebilmesi	6
9. Şarta Bağlı Şikâyetten Vazgeçmenin Mümkün Olmaması	9
10. Şikâyetten Vazgeçmede Hata Hali.....	9
11. Şikâyet ve Şikâyetten Vazgeçme Hakkının Suçtan Zarar Görene Ait Olması	10
12. Akıl Hastalığı ve Şikâyetten Vazgeçme.....	10
13. Şikâyetçinin Ölmesi ve Mirasçıların Şikâyet Hakkı	10
14. Yaş Küçüklüğü ve Şikâyet Hakkı	11
14.1. 15-18 Yaş Grubunda Bulunan (16, 17 ve 18 Yaşında-kiler) Kişiler	11
14.2. 12-15 Yaş Grubunda Bulunan (13, 14 ve 15 Yaşında-kiler) Kişiler	11
14.3. Mağdur İle Kanuni Temsilci Arasında Menfaat Çatış-ması Bulunması	13
15. Vekilin Şikâyetten Vazgeçebilmesi	13
16. Suçun Şikâyete Tabi Olduğunun Kanunda Yazılı Olması Koşulu.....	13
17. Altı Ay İçinde Şikâyette Bulunma Şartı	15
18. Derhal Beraat Kararı Verilmesini Gerektiren Hallerin Varlığı.....	15

19. Şikayette Bulunmada Zamanaşımı Süresinin Başlangıcı.....	16
20. Çok Sayıda Müştekinin Bulunması Hali ve Sürelerin Ba- ğimsiz Değerlendirilmesi Kuralı.....	17
21. Şikayetteen Vazgeçmenin Kovuşturma Aşamasına Etkileri	
21.1. Hükümün Kesinleşmesine Kadar Olan Yargılama Süreci	17
21.2. Hükümün Kesinleşmesinden Sonraki Süreç	17
22. İştirak Halinde İşlenmiş Suçlarda Şikayetteen Vazgeçme.....	18
23. Vazgeçmenin Kabulü.....	19
24. Uzlaşturma Hükümleri ve Şikayetteen Vazgeçme	21
25. Şahsi Hakların Saklı Tutulması	25
26. Dava veya Cezanın Düşmesinin Etkisi	27
27. Şikayetteen Vazgeçmenin Müsadere Kararına Etkisi	28
27.1. Koruma Tedbirlerine İlişkin Düzenlemelerde Kiyas.....	28
27.1.1. Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Açısından	28
27.1.2. Kiyas Yasağı.....	29
27.1.3. Ceza Kanunlarındaki Boşlukların Hâkim Tarafın- dan Doldurulması	29
27.1.4. Kiyas Yasağının Genel Hükümler Açısından da Geçerli Olması.....	29
27.1.5. Ceza Muhakemesi Hukukunda Kural Olarak Kiyas Yapılabilmesi.....	29
27.1.6. Uzlaşma Kurumu Açısından.....	30
27.2. Düşme Kararı Verilen Kamu Davasında Yargılama Giderlerinden Sanıkların Sorumlu Tutulmasının Ola- naklı Olup Olmadığı Sorunu	31

CEZA MUHAKEMESİNDEN BAĞLANTI VE

SONUÇLARI (Prof. Dr. Hamide ZAFER).....	33
I. Kavram	33
II. Bağlantı Veşitleri	33
1. Tek Yönlü Bağlantı-Karışık Bağlantı	33
2. Dar Bağlantı-Geniş Bağlantı.....	34
a. Dar Bağlantı	34
b. Geniş Bağlantı.....	36
III. Bağlantının Sonuçları.....	37
1. Muhakemelerin Birleştirilmesi	37

a. Birleştirmenin Koşulları.....	38
aa. Uyuşmazlıklar Arasında Bağlantı Bulunması.....	38
bb. Birleştirmede Yarar Bulunması.....	38
cc. Birleştirme Olanağının Bulunması	39
b. Birleştirme Koşullarının Değerlendirilmesi.....	40
c. Birleştirme Usulü	41
d. Birleştirmenin Sonuçları	46
aa. Madde (Görev) Yönünden Yetki Kurallarına İstisna Getirmesi	46
bb. Yer Yönünden Yetki Kurallarına İstisna Getirmesi	47
cc. Görev Yönünden Yetki Kurallarına İstisna Getirmesi.....	47
dd. Kanun Yolunun Kesinleşmeyi Engelleyici Etkisine İstisna Getirmesi.....	47
e. Birleştirmeye Konu Olan Özel Haller.....	48
aa. Zincirleme Suç.....	48
bb. Bileşik (Mürekkep) Suç	51
f. Birleşmiş Bağlılı Davalarda Yargılama Giderleri.....	51
2. Bekletici Sorun veya Nispi Yargılama Yapma	52
a. Bekletici Sorun ve Nispi Yargılama Yapmanın Şartları	55
b. Bekletici Sorun ve Nispi Yargılama Şartlarının Değer- lendirilmesi.....	55
aa. Bekletici Sorun Sayma Mecburiyeti-Nispi Yargılama Yapma Yasağı	55
bb. Bekletici Sorun Sayma Yasağı-Nispi Yargılama Yapma Mecburiyeti.....	57
c. Bekletici Sorun Sayma veya Nispi Yargılama Yapma- nın Fayda ve Sakincaları.....	59
CEZA MUHAKEMESİNDE HÂKİMİN DAVAYA BAKAMAMASI VE REDDİ (Av. Aynur PARLAR)	63
HÂKİMİN DAVAYA BAKAMAYACAĞI HALLER.....	63
I. Hakimin Davaya Bakamayacağı Haller	65
1. Fiili Nedenler (Hakimin Kendisinin Suçtan Zarar Görmesi)	65
2. Kişisel Nedenler	66
a) Evlilik, Vesayet veya Kayyimlik İlişkisi	66
b) Hisimlik	67

aa) Kan veya Kayın Hısimliğinden Üstsoy veya Altsoy	67
bb) Evlat Edinme Bağlantısı	67
cc) Üçüncü Derece Dahil Kan Hısimlığı veya İkinci Derece Dahil Kayın Hısimlığı	68
3. Göreve Dayalı Nedenler	68
YARGILAMAYA KATILAMAYACAK HÂKİM.....	69
a) Hükmü Veren Hakimin Yüksek Dereceli Mahkemedeki Karara Katılamaması.....	69
b) Soruşturmadı Görev Yapan Hakimin Kovuşturma Evresinde Görev Yapamaması	70
c) Önceki Yargılamaya Katılan Hakimin Yargılamanın Yenilenmesi Sürecinde Görev Yapamaması.....	71
HÂKİMİN REDDİ SEBEPLERİ VE RET İSTEMİNDE BULUNABİLECEKLER.....	72
I. Hakimin Reddi Sebepleri	72
a) Hakimin Davaya Bakamayacağı Haller Bulunması.....	72
b) Hakimin Tarafsızlığını Şüpheye Düşürecek Diğer Nedenlerin Bulunması	73
II. Hakimin Reddi İsteminde Bulunabilecekler	74
III. Karar veya Hükme Katılacak Hakimlerin İsimlerinin İlgililere Bildirilmesi	74
TARAFSIZLIĞINI ŞÜPHEYE DÜŞÜRECEK SEBEP- LERDEN DOLAYI HÂKİMİN REDDİ İSTEMİNİN SÜRESİ.....	75
RET İSTEMİNİN USULÜ.....	76
HÂKİMİN REDDİ İSTEMİNE KARAR VERECEK MAHKEME	77
I. Hakimin Reddi İstemini İnceleyip Karara Bağlayacak Mahkemeler	77
II. Hakimin Reddi İsteminin İncelenme Usulü	78
III. Ret İsteminin Kabulü Halinde Davaya Bakacak Olan Hakim veya Mahkeme.....	79
RET İSTEMİ ÜZERİNE VERİLECEK KARARLAR VE BAŞVURULACAK KANUN YOLLARI	79
REDDİ İSTENEN HÂKİMİN YAPABİLECEĞİ İŞLEM- LER.....	80

HÂKİMİN ÇEKİNMESİ VE İNCELEME MERCİİ.....	81
I. Hakimin Çekinmesi.....	81
II. İnceleme Mercii	81
III. Çekinen Hakimin Yapabileceği İşlemler	82
RET İSTEMİNİN GERİ ÇEVİRİLMESİ	82
I. Genel Olarak	82
II. Ret İsteminin Geri Çevrilmesini Gerektiren Durumlar.....	82
a) Ret İsteminin Süresinde Yapılmaması.....	82
b) Ret Sebebinin ve Delilinin Gösterilmemiş Olması.....	83
c) Ret İsteminin Duruşmayı Uzatmak Amacı İle Yapıldığı- nın Açıkça Anlaşılması	83
III. Ret İsteminin Geri Çevrilmesi Kararını Verecek Olan Merci	83
IV. Ret İsteminin Geri Çevrilmesi Kararına Karşı İtiraz Yolu- na Başvurabilmesi	84
ZABIT KÂTİBİNİN REDDİ VEYA ÇEKİNMESİ.....	84
I. Zabit Katibi	84
II. Zabit Katibinin Çekinmesi veya Reddi	84
 TUTUKLAMA KORUMA TEDBİRİ VE TUTUKLAMA KARARLARININ DENETİMİ	
(<i>Dr. Öğr. Üyesi Ali PEHLİVAN</i>)	87
Genel Olarak.....	87
I. Kavram.....	89
II. Koruma Tedbirleri İle Temel Hak ve Özgürlükler.....	90
III. En Ağır Koruma Tedbiri Olan Tutuklama ve Suçsuzluk Karernesi	91
IV. Tutuklamaya İlişkin Öncü Düzenlemeler İle Uluslararası Belgeler	93
V. Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkına İlişkin Cumhuriyet Dönemi Anayasalarımızdaki Hükümler	94
VI. Tutuklamanın Koşulları.....	96
1. Tutuklamanın Maddi Koşulları	97
a. Aslı koşul (Somut Delillere Dayanan Kuvvetli Suç Şüphesinin Varlığı)	97

b. Tali Koşul (Tutuklama Nedeninin Bulunması)	99
aa. Kaçma Şüphesi	99
bb. Delilleri Karartma Şüphesi.....	100
cc. Tutuklama Nedeninin Varsayılabilmesi	100
2. Tutuklamanın Şekli Koşulları	103
a. Tutuklama Yasağının Bulunmaması	104
b. Muhakeme Koşulunun Gerçekleşmesi.....	105
c. Sanığa Güvence Belgesi Verilmemiş Olması	105
d. Hâkim veya Mahkeme Kararı Bulunması	105
aa. Soruşturma Evresinde.....	106
bb. Kovaşturma Evresinde	107
cc. Tutuklama Kararının Verilmesi ve Gerekçesi	108
dd. Giyabi Tutuklama	113
VII. Tutuklamanın Ölçülülüğü İlkesi	114
VIII. Tutuklamanın İhtiyarlığı.....	116
IX. Tutukluluk Süreleri	117
1. Soruşturma Evresinde	118
2. Kovaşturma Evresinde	119
3. Tutukluluk Süresinin Hesaplanması.....	122
X. Tutuklama Kararı Üzerine Yapılacak İşlemler	126
1. Tutuklananın Yakınlarına Haber Verilmesi	126
2. Tutuklama Kararının Yerine Getirilmesi	127
XI. Tutuklama Kararlarının Denetlenmesi	127
1. Re'sen Yapılan Denetim	128
a. Soruşturma Evresinde.....	128
b. Kovaşturma Evresinde	128
2. İstem Üzerine Yapılan Denetim.....	129
a. Cumhuriyet Savcısının İstemidle Yapılan Denetim	129
b. Şüpheli veya Sanığın İstemidle Yapılan Denetim	130
c. İtiraz Yoluyla Yapılan Denetim	130
d. Bireysel Başvuru Yoluyla Yapılan Denetim	133
Sonuç	133

KORUMA TEDBİRLERİNDE HUKUKA AYKIRILIĞIN CEZA YARGILAMASINA ETKİSİ	
(Av. Doç. Dr. Yavuz ERDOĞAN).....	135
GİRİŞ.....	135
1. KAVRAM OLARAK KORUMA TEDBİRİ	136
2. CEZA MUHAKEMESİ HUKUK SİSTEMİMİZDE YER ALAN KORUMA TEDBİRLERİ	137
3. KORUMA TEDBİRLERİNİN AMAÇLARI	139
4. KORUMA TEDBİRLERİNİN GENEL ÖZELLİKLE- Rİ	140
4.1. Kanunla Düzenlenmiş Olmak	140
4.2. Geçici Olmak	140
4.3. Araç Olmak	141
4.4. Hükümden Önce Temel Bir Hakkı Sınırlaması	142
5. KORUMA TEDBİRLERİNİN ÖN ŞARTLARI.....	142
5.1. Gecikmede Tehlike Bulunması.....	142
5.2. Haklı Görünüş (Suç Şüphesinin Belirli Ağırlıkta Olması).....	143
5.3. Oranti Bulunması (Ölçülülük İlkesi)	145
5.4. Bir Karara Dayanmalı	147
5.5. Geçmişte İşlenmiş Bir Suçun Bulunması.....	148
6. CEZA MUHAKEMESİİNDE HUKUKA AYKIRILIK KAVRAMI	148
7. HUKUKA AYKIRI OLARAK KORUMA TEDBİR- LERİNE BAŞVURULMASI VEYA UYGULANMASI- NIN SONUÇLARI.....	149
7.1. Maddi ve Manevi Tazminata İlişkin Sonuçları	150
7.2. Koruma Tedbirleri Vasıtasyyla Ancak Hukuka Aykırı Elde Edilen Delillerin Ceza Muhakemesindeki Delil Değeri ve Hükme Etkisi.....	154
a- Mutlak (Kesin) Kabul Görüşü	155
b- Mutlak (Kesin) Değerlendirme Yasağı Görüşü	155
c- Çıkarların Dengelenmesi / Nispi Değerlendirme Yasağı Görüşü	155
d- Delilin Hukuka Uygun Olarak Elde Edilebilirliği Görüşü.....	157
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	166

KORUMA TEDBİRLERİ NEDENİYLE TAZMİNAT

(CMK m.141-144) (*Prof. Dr. Durmuş TEZCAN*) **169**

CEZA YARGILAMASINDA SÜRELER

(*Dr. Suat ÇALIŞKAN, Cumhuriyet Savcısı*) **191**

I. SÜRELERİN HESAPLANMASI **191**

- 1. Gün İle Belirlenen Süreler 191
- 2. Hafta Olarak Belirlenen Süreler 191
- 3. Ay Olarak Belirlenen Süreler 191
- 4. Son Günün Bir Tatile Rastlaması 192
- 5. İdari İzinler 192

II. CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNDA SÜREYE

BAĞLANAN HALLER **192**

- 6. Hâkimin Reddi (7 gün) (CMK m. 25) 192
- 7. Eski Hâle Getirme (7 gün) (CMK m. 41) 193
- 8. Bilirkişinin İnceleme Süresi (sure kararda belirtilir-en fazla 3 ay) (CMK m. 66) 194
  - 8.1. Süreye Uyulmaması Halinde Doğacak Hukuki Sonuç 194
- 9. Gözlem Altına Alınma (3 hafta- ek süre toplam 3 ay) (CMK m. 74) 194
- 10. Gözaltı Süresi (24 Saat- en fazla üç gün uzatma) (CMK m.91) 195
  - 10.1. En Yakın Hâkim veya Mahkemeye Gönderilme Süresi (12 saat) 195
  - 10.2. Toplu Olarak İşlenen Suçlar 195
  - 10.3. Toplumsal Olaylar ve Katalog Suçlarda 195
- 11. Tutulkulukta Geçecek Süre (1 yıl-6 ay uzatma ve Ağır cezada 2 yıl ve uzatmalı 3 yıl-Bazı suçlarda 5 yıl) (CMK m.102) 198
  - 11.1. Ağır Ceza Mahkemesinin Görevine Girmeyen İşlerde (1 yıl – 6 ay uzatma) 198
  - 11.2. Ağır Ceza Mahkemesinin Görevine Giren İşlerde (2 yıl-uzatma 3 yıl) 198
  - 11.3. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk, Millî Savunmaya Karşı Suçlar, Millete ve Devlete Karşı Suçlar, Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar ve Terör Suçlarında (uzatma 5 yıl) 198

11.4. Soruşturma Evresinde Tutukluluk Süresi.....	198
11.4.1. Ağır Ceza Mahkemesinin Görevine Girmeyen İşlerde: (6 ayı geçemez)	198
11.4.2. Ağır Ceza Mahkemesinin Görevine Giren İşlerde: (1 yılı geçemez)	198
11.4.3. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk, Millî Savunmaya Karşı Suçlar, Millete ve Devlete Karşı Suçlar, Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar ve Terör Suçları ve Toplu Suçlar: (1 yıl 6 ay-6 ay uzatma)	199
11.5. Uzatma Kararlarının Alınması Usulü	199
11.6. Çocuklarda Tutukluluk Süresi	199
11.7. Tedbirlere Uymama Halinde Tutuklama Süresi (ağır ceza 9 aydan - diğer işlerde 2 aydan fazla olamaz).....	199
11.8. Temyiz Aşamasında Geçen Süreler	200
12. Cumhuriyet Savcısının Tutuklama Kararının Geri Alınmasını İstemesi veya Şüpheli veya Sanığın Saliverilme İstemlerine Dair; İstemİN Kabulüne, Reddine veya Adli Kontrol Uygulanması Hakkında Karar Verilecek Süre (3 gün) (CMK m. 105)	201
13. Tutukluluğun İncelenmesi (30 gün ara ile) (CMK m.108)	201
14. İletişimin Tespiti (2 ay-1 ay uzatma/orgütlü suçlarda 1 ay uzatma-toplamda 3 ayı geçemez) (CMK m.135)	202
14.1. İletişimin Dirlenebilmesi, Kayda Alınabilmesi ve Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilebilmesi.....	202
14.2. Onay Süresi	202
14.3. Tedbir Kararının Uygulanma Süresi.....	202
14.4. Örgütlü Suçlar	202
14.5. Mobil Telefonun Yerinin Tespiti (en çok 2 ay-1 ay uzatma)	203
15. Teknik Araçlarla İzleme (ençok 3 hafta- en çok 4 hafta uzatma(CMK m.140)	203
15.1. Yetkili Makam.....	203
15.2. Savcı Tarafından Verilen Kararın Hâkim Onayına Sunulması (24 saat)	203
15.3. Onayda Hâkimin Karar Verme Süresi.....	203

15.4. Örgütlü Suçlarda (her defasında bir hafta-toplam 4 haftaya kadar).....	203
15.5. Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi Halinde (sure- yi bir kat artırma).....	204
16. Müdafilik Görevinden Yasaklanma (1 yıl-altı ay, en faz- la iki uzatma) (CMK m. 151).....	204
16.1. Yasaklama Kararı Verilebilecek Haller.....	204
16.2. Yasaklama Talebi İle İlgili Gecikmeksizin Karar Ve- rilmesi Zorunluluğu.....	204
16.3. Yasaklama Kararlarına Karşı İtiraz Yasa Yolunun Açık Olması.....	204
16.4. Yasaklama Süresi (1 yıl)	204
16.5. Yasaklama Süresinin Altı Aydan Fazla Olmamak Üzere En Fazla İki Defa Uzatılabilmesi	205
16.6. Yasaklama kararı Kendiliğinden Kalkması	205
16.7. Baro Başkanlığına Bildirilme Zorunluluğu	205
16.8. Ziyaret Yasağı	205
17. AİHM Kararı Üzerine Takipsizlik Kararı Verilmiş Olay- la İlgili Tekrar Soruşturma Açılma Süresi (Kesinleşme- den itibaren 3 ay) (CMK m. 172/3).....	205
18. Kovoşтурmaya Yer Olmadığı Kararına İtiraz (15 gün) (CMK m. 173/1).....	206
19. İddianamenin İadesi (15 gün) (CMK m. 174/1).....	206
20. Sanığın Savunma Delillerinin Toplanması İstemi (du- ruşma gününden en az beş gün önce) (CMK m.177/1).....	206
21. Gerekçenin Dosyaya Konulması (Hükümünden sonra en geç 15 gün içinde) (CMK m.232/3)	207
22. Çağrılan Sanığın Çağrıya Uyma Süresi (işlemlerin yeri- ne getirildiğinin bir tutanak ile saptanmasından itibaren 15 gün) (CMK m.247/2-b)	207
23. Uzlaşma Teklifine Cevap (kendisine uzlaşma teklifinde bulunulduktan itibaren üç gün) (CMK m.253/4).....	208
24. Uzlaştırılmış İşlemlerinin Sonuçlandırılması (Belgelerin örnekleri verildikten itibaren otuz gün-Uzlaştırma büro- su bu süreyi en çok yirmi gün daha uzatabilir) (CMK m.253/12)	209

25. Hâkimin veya Mahkemenin Kararlarına İtiraz (Öğrenme günden itibaren yedi gün) (başkaca hüküm yoksa) (CMK m.268/1).....	209
26. İtirazın Cumhuriyet Savcısına ve Karşı Tarafa Tebliği İle İnceleme ve Araştırma Yapılması ve Görüşlerin Bil- dirilmesi (üç gün) (CMK m. 270)	210
27. İstinaf İstememin Reddi Halinde İtiraz (ret kararının teb- liğinden itibaren 7 gün) (CMK m. 276)	210
28. İstinaf Talebine Cevap (tebliğ tarihinden itibaren 7 gün) (CMK m. 277).....	211
29. Temyiz Süresi (hükümün açıklanmasından/tebliğden iti- bare 15 gün içinde) (CMK m. 291)	211
30. Süre Tutumdan Sonra Gerekçeli Temyiz (temyiz başvu- rusu için belirlenen sürenin bitmesinden veya gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 7 gün) (CMK m. 295)	212
31. Temyiz Talebinin Reddine İtiraz (ret kararının kendisine tebliğinden itibaren 7 gün) (CMK m. 296)	212
32. Temyize Cevap (tebliğ tarihinden itibaren yedi gün) (CMK m. 297).....	212
32.1. Aleyhe Sonuç Doğurabilecek Görüş İçeren Tebliğ- namenin Tebliği.....	213
32.2. Tebliğnameye Cevap Verme Süresi (1 hafta).....	213
32.3. Tebliğatların İlgililerin Belirlenen Son Adreslerine Yapılması	213
33. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Daire Kararına İti- raz (ilâmin kendisine verildiği tarihten itibaren otuz gün) (Sanığın lehine itirazda süre aranmaz) (CMK m. 308)	213
34. Kesin Nitelikteki Kararlarına Karşı Bölge Adliye Mah- kemesi Cumhuriyet Başsavcılığının İtirazı (verilme tari- hinden itibaren 30 gün) (sanık lehine olanda süre aran- maz) (CMK m. 308/A).....	214
35. Cumhuriyet Savcısı, Hâkim veya Mahkeme Tarafından Bilgi İstemine Cevap (10 gün) (CMK m. 332)	215

İDDİANAMENİN İADESİ (CMK m.174)	
(<i>Av. Mustafa TIRTIR – Arş. Gör. Hüseyin ATES</i>)	217
I) İDDİANAMENİN UNSURLARI	218
II) İDDİANAMENİN İADESİ.....	219
A) İddianamenin İadesi Nedenleri.....	219
a) İddianamenin CMK 170 inci Maddeye Aykırı Olarak Düzenlenmiş Olması	220
b) Suçun Sübutuna Doğrudan Etki Edecek Mevcut Bir Deli- lin Toplanmamış Olması	225
c) Önödeme veya Uzlaştırma ya da Seri Muhakeme Usulü- nün Uygulanmaması.....	227
d) İzin veya Talep Koşulunun Yerine Getirilmemesi	228
B) İddianamenin İadesine Karar Verilmemesi Gereken Du- rumlar.....	228
C) İddianamenin İadesi Kararını Vermeye Yetkili Makam ve İade Kararı Verme Süresi.....	231
III. İDDİANAMENİN İADESİNDEN SONRAKİ HU- KUKİ SÜREÇ	231
A) Cumhuriyet Savcısının İade Kararına İtirazı	231
B) İade Kararında Yer Alan Eksikliklerin Tamamlaması.....	233
C) İddianamenin Kabulünden Sonraki Hukuki Süreç.....	234
IV. İDDİANAME YERİNE GEÇEN BELGELERİN İA- DESİ	234
 MAĞDUR VE ŞÜPHELİ/SANIK HAKLARININ İHLÂL EDİLMESİNİN CEZA YARGILAMASINA ETKİLERİ	
(<i>Yrd. Doç. Dr. Saniye ALBAŞ</i>).....	239
I. MAĞDUR AÇISINDAN ÜZERİNDE DURULMASI GEREKEN KONULAR	239
II. ŞÜPHELİ/SANIK AÇISINDAN ÜZERİNDE DU- RULMASI GEREKEN KONULAR.....	246
SONUÇ	256

KAMU DAVASINA KATILMA	
(Zeynep ŞAHİN, Yargıtay 5. CD. Üyesi)	259
1) KAVRAM.....	259
2) KAMU DAVASINA KATILMA HAKKI OLANLAR.....	260
a) Mağdur	260
aa) Mağdur Kavramına İlişkin Yargıtay Kararları	261
b) Suçtan Zarar Gören	262
ba) Suçtan Zarar Gören Kavramına İlişkin Yargıtay Kararları	263
c) Malen Sorumlu	265
ca) Malen Sorumlu Kavramına İlişkin Yargıtay Kararları	265
3) KATILMA EHLİYETİ.....	267
a) Gerçek Kişiler.....	268
aa) Katılma Talebinde Bulunanın Sağ Olması	268
ab) Katılma Talebinde Bulunanın Ergin Olması	268
aba) Erginlige İlişkin Yargıtay Kararları	270
ac) Katılma Talebinde Bulunanın Ayırt Etme Gücüne Sahip Olması	271
aca) Ayırt Etme Gücüne İlişkin Yargıtay Kararları.....	272
ad) Katılma Talebinde Bulunanın Medeni Hakları Kullanmaktan Kısıtlı Olmaması	272
ada) Medeni Hakları Kullanmaktan Kısıtlı Olmamaya İlişkin Yargıtay Kararları.....	274
b) Tüzel Kişiler.....	275
ba) Tüzel Kişilerin Katılma Hakkına İlişkin Yargıtay Kararları.....	276
4) KATILMA TALEBİNİN ZAMANI	278
4a) Katılma Talebinin Zamanına İlişkin Yargıtay Kararları	280
5) KATILMA USULÜ	282
5a) Katılma Usulüne İlişkin Yargıtay Kararları	285
6) KATILANIN HAKLARI, ÖDEVLERİ VE KATILMANIN KAMU DAVASINA ETKİSİ.....	288
6a) Katilanın Haklarına İlişkin Yargıtay Kararları	294
7) KATILMA DAVASININ VEYA KATILAN SİFATININ SONA ERMESİ.....	300
7a) Katılma Sifatının Sona Ermesine İlişkin Yargıtay Kararları	302

CEZA YARGILAMASINDA AVUKATIN ROLÜ	
VE MÜDAFİİLİK (<i>Av. Çağatay UYGUN</i>).....	305
GİRİŞ.....	305
§1. CEZA MUHAKEMESİNDE YER ALAN MAKAM-LAR	306
1. Genel Olarak.....	306
2. Yargılama Makamı	307
3. İddia Makamı.....	307
4. Savunma Makamı	308
§2. SAVUNMA HAKKI VE MÜDAFIİ.....	309
1. Savunma Hakkı.....	309
2. Müdafiî Kavramı ve Müdafiin Ceza Muhakemesi Süjele-riyle İlişkisi.....	310
3. Müdafiî Olabilmenin Şartları.....	314
a. Avukat Olmak	314
a.1. Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olmak	314
a.2. Hukuk Fakültesi Mezunu Olmak	315
a.3. Avukatlık Stajını Tamamlayarak Staj Bitim Belgesi Almış Olmak	315
a.4. Levhasına Yazılmak İstenen Baro Bölgesinde İka-met Etmek	316
a.5. Avukatlık Kanununa Göre Avukatlığa Engel Bir Hali Bulunmamak	317
b. Avukatlık Yasaklarının Olmaması	317
b.1. Müdafiin Hâkim veya Savcı İle Hısimlik veya Evli-lik İlişkisi Olmaması.....	318
b.2. Bazı Görevlerden Ayrılanların Müdafilik Yapma Yasağı.....	318
c. Müdafilik Engellerinin Olmaması.....	318
c.1. Müdafiin Aynı Soruşturmadada Şüpheli veya Aynı Kovuşturmadada Sanık Olmaması.....	319
c.2. Müdafiin Aynı Soruşturma veya Kovuşturmadada Tanık Olması.....	319
c.3. Aynı İşe Daha Önce El Koymamış Olmak.....	320
c.4. Müdafiin Menfaati Zıt Kişilerin Aynı Soruşturma veya Kovuşturmadada Müdafiliğini Üstlenmiş Olması.....	320

§3. MÜDAFİİLİK GÖREVİNİN ÜSTLENİLMESİ	320
1. Seçilmiş (İhtiyarı/İsteğe Bağlı) Müdafi	321
2. Baro Tarafından Görevlendirilmiş İhtiyarı Müdafi	321
3. Zorunlu Müdafi	322
a. Yaş Küçüklüğü, Sağır ve Dilsizlerin Durumu ile Malul- luk Durumunda	323
b. Şüpheli veya Sanığın İşlediği İddia Olunan Eylemin Ceza Alt Sınırın Beş Yıldan Fazla Olması Durumunda.....	323
c. Tutuklamaya Sevk Durumunda.....	324
ç. Gözlem Altınâ Alınma İşlemi Esnasında	324
d. Kaçak Sanıklar Hakkında Yargılama Yapılması Duru- munda.....	324
4. Müdafi Sayısı.....	325
§4. MÜDAFİİLİK GÖREVİNİN DEVREDİLMESİ VE MÜDAFIİN ÜCRETİ.....	326
1. Müdafiilik Görevinin Devredilmesi.....	326
2. Müdafiin Ücreti	326
§5. MÜDAFİİLİK GÖREVİNİN SONA ERMESİ.....	327
1. Müdafiin Ölmesi veya Müdafi Olma Koşullarını Kay- betmesi	327
2. Müdafiin İstifa Etmesi	328
a. Seçilmiş Müdafiin İstifa Etmesi	328
b. Görevlendirilmiş Müdafinin İstifa Etmesi	329
3. Müdafiin Azledilmesi	330
a. Seçilmiş Müdafiin Azledilmesi	330
b. Görevlendirilmiş Müdafinin Azledilmesi	331
4. Başka Bir Müdafi Seçilmesi	332
5. Müdafinin Yasaklanması	333
6. Soruşturmanın Bitmesi veya Hükmün Kesinleşmesi	334
SONUÇ	335
CEZA YARGILAMASINDA DOĞRUDAN SORU- YÖNELTME (<i>Ali PARLAR, İst. BAM Cumhuriyet Savcısı</i>).....	337
1. Genel Olarak.....	337
2. Çapraz Soru Sisteminin Tanımı ve Özellikleri	339
a) Tanımı	339

b) Özellikleri.....	339
aa) Birinci Aşama	340
bb) İkinci Aşama.....	340
cc) Üçüncü Aşama	340
dd) Dördüncü Aşama	341
3. Çapraz Sorgunun Tarihçesi ve Türk Ceza Muhakeme-sindeki Gelişimi.....	341
a) Tarihçesi	341
b) Türk Ceza Muhakemesi Hukukundaki Gelişimi	342
4. AİHS ve AİHM'de Çapraz Soru	343
5. İnsan Hakları Açısından Çapraz Soru	344
6. Çapraz Soru ile Doğrudan Soru (Soru Yönetmeli-Sistemlerinin Benzeyen ve Ayrılan Yönleri.....	346
7. Çapraz Sorguya Hakim Olan Ceza Muhakemesi İlkeleri.....	347
a) Hukuk Devleti İlkesi.....	347
b) Susma Hakkı	348
c) İnsan Haysiyetinin Dokunulmazlığı İlkesi	348
d) Dürüst İşlem (Adil Yargılanma) İlkesi	349
e) Şüpheden Sanık Yararlanır İlkesi	350
f) Maddi Gerçekin Araştırılması İlkesi	350
g) Vasisizlik İlkesi	351
h) Sözlülük İlkesi	351
i) Silahların Eşitliği İlkesi	351
j) Meramını Anlatabilme İlkesi.....	352
k) Özel Hayatın Gizliliği İlkesi.....	352
8. Doğrudan Soru Yönetmede Amaç ve Yöntem	353
a) Amaç	353
b) Yöntem	354
9. Doğrudan Soru Sorabileceğimiz Olanlar.....	355
a) Cumhuriyet Savcısı.....	356
b) Avukat (Müdafî veya Vekil Sıfatıyla Duruşmaya Katılan Avukat).....	356
c) Mahkeme Üyeleri (Hakimler).....	360
10. Doğrudan Soru Yönettilemeyecek Olan Kişiler.....	361
11. Doğrudan Sorulacak Olan Soruların Niteliği	363

12. Yönetilen Soruya İtiraz.....	364
13. Duruşmanın Düzen ve Disiplini.....	365
 CEZA HUKUKUNDA HUKUKA AYKIRI DELİLLER	
(Av. <i>Begüm GÜREL</i>).....	367
GİRİŞ.....	367
1. CEZA YARGILAMASININ AMACI	368
2. DELİL KAVRAMI	369
2.1. DELİLLERİN ÖZELLİKLERİ VE ELDE EDİLMESİ	371
DELİLLERİN SERBESTLİĞİ VE SERBESTÇE DE- ĞERLENDİRME İLKESİ	373
3. HUKUKA AYKIRILIK KAVRAMI	374
3.1. HUKUKA AYKIRI DELİL KAVRAMI.....	375
3.2. DELİL DEĞERLENDİRME YASAĞI	377
4. DELİLERİ HUKUKA AYKIRI GETİREN DURUMLAR	379
4.1. AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İHLALİ	379
4.2. İFADE VE SORGUDA YASAK USULLER	380
4.3. DELİL ARACI YASAKLARI	383
5. DELİL YASAKLARININ UZAK ETKİSİ (ZEHİRLİ AĞACIN MEYVESİ).....	384
6. HUKUKA AYKIRI DELİLLERLE İLGİLİ YASAL DÜ- ZENLEMELER	386
1. ANAYASA	386
2. ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER.....	388
3. CEZA MUHAKEMESİ KANUNU.....	388
CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA HUKUKA AYKIRI DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	390
7. HUKUKA AYKIRI DELİLLERİN MUKAYESELİ HU- KUKTAKİ YERİ	392
1) AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	392
2) İNGİLTERE	393
3) FRansa	394
4) ALMANYA	395
5) İTALYA	396
6) İSVİÇRE	397
7) DİĞER ÜLKELER.....	398

8. HUKUKA AYKIRI DELİLLER HAKKINDA ALINAN KARARLAR	399
1. AİHM KARARLARINDA HUKUKA AYKIRI DELİL- LER	399
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARINDA HU- KUKA AYKIRI DELİLLER.....	400
2. YARGITAY KARARLARIyla HUKUKA AYKIRI DELİLLER.....	403
SONUÇ	406

CEZA YARGILAMASINDA DELİLLER VE DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ESASLARI

(<i>Dr. Suat ÇALIŞKAN, Cumhuriyet Savcısı</i>).....	409
1. Genel Açıklamalar.....	409
2. İspat Kavramının Tanımı.....	410
3. Hukuk Davalarında İspat.....	410
4. Ceza Yargılmasında İspat.....	411
4.1. Vicdani Delil Sistemi (Serbest Delil ve İspat Kuralları- nın Geçerli Olması).....	412
4.1.1. Tanım	412
4.1.2. Vicdani Delil Sisteminin Özellikleri	412
4.1.3. Vicdani Delil Sisteminde Mahkemelerin Bağımsız- liğinin Olması Şartı ve Özellikleri.....	413
4.1.4. Vicdani Kanaat Kavramı	415
4.2. Ceza Davalarında İspat İle İlgili Temel Kurallar	415
4.2.1. İspatın Maddi Olgulara İlişkin Olması	415
4.2.2. Hukuksal Sorunların İspat Konusu Olamaması	415
4.2.3. Kanuni Sınırlar Çerçevesinde İspat Edilme Zorunlu- luğu	415
4.2.4. Aşıkâr Vakıaların İspatlanmasına Gerek Duyulma- ması	416
5. Delil Kavramı	416
5.1. Sözlük Anlamı	416
5.2. Ceza Mevzuatındaki Tanımı	416
5.3. Öğretideki Tanımı	416
5.4. Delilin Özellikleri	417

5.5. Deliller Hukuka Aykırı Olmama Zorunluluğu.....	418
5.5.1. Zehirli Ağacın Meyvesi Zehirli Olur İlkesi	419
5.5.2. Özel Kişilerce Elde Edilen Hukuka Aykırı Deliller	421
5.5.3. Hukuka Aykırı Deliller ve Yargılama Dosyası.....	424
5.6. Deliller Olayı Temsil Edici Olması	425
5.7. Deliller Gerçekçi ve Akılçıl Olması.....	425
5.8. Deliller Yargılama Özneleri ve Tarafları Arasında Tar- tışılabilir Olması	426
5.9. Delilin Hukuki Durumu ve Delil Serbestliği İlkesi.....	426
5.9.1. Maddî Gerçekin Araştırılması	426
5.9.2. Delillerin Serbest Değerlendirilmesi	427
5.9.3. Delillerin Doğrudan Doğruyalığı.....	428
6. Delil Çeşitleri.....	428
6.1. “Hareketli Delil” ve “Hareketsiz Delil” Sınıflandırması	428
6.2. “Tek Başına Yeterli Delil” ve “Tamamlanmaya İhtiyacı Olan Delil” Ayrımı	428
6.3. “Pozitif Delil” ve “Negatif Delil” Ayrımı	429
6.4. “Doğrudan Delil” ve “Dolaylı Delil” Ayrımı	429
6.5. “Kalıcı Delil” ve “Geçici Delil” Sınıflandırması.....	429
7. Niteliklerine Göre Delil Türleri	430
7.1. Beyan Delilleri.....	430
7.2. Belge Delilleri.....	430
7.3. Bilimsel Deliller.....	431
8. Ceza Yargılamasında Delillerin Değerlendirilmesi	431
8.1. İkrar	432
8.1.1. Sanığın İkrarının Hükme Esas Alınması ve İkrarın Dosyadaki Mevcut Deliller İle Örtüşmesi Hali.....	435
8.1.2. Sanığın İkrarının Hükme Esas Alınmaması ve İkra- rin Dosyadaki Mevcut Deliller İle Örtüşmemesi Ha- li	436
8.2. Hukuka Aykırı Delillerin Ceza Yargılamasına Etkileri.....	437
8.2.1. Zehirli Ağacın Meyvesi Zehirli Olur İlkesi	438
8.2.2. Hukuka Aykırı Arama	441
8.2.3. Hukuka Aykırı Arama Sonucu Ele Geçen Eşyalar ve Sanık İkrarının Hükme Esas Alınamaması.....	442

8.2.4. Arama Sırasında O Yer İhtiyar Heyetinden veya Komşulardan İki Kişinin Hazır Bulundurulmaması	443
8.2.5. Suçun Topluma Verdiği Zarar İle Devlet Görevlile- rinin Sanığa Ait Hakları İhlal Etmelerinden Doğan Kişisel ve Toplumsal Zarar Karşılaştırılması	443
8.2.6. Suçüstü Hali ve Kaba Üst Araması	443
8.2.7. Görevlilerin Kimliklerini Gizleyerek Alıcı Rolüne Girmeleri	444

**CEZA YARGILAMASINDA SES VE GÖRÜNTÜ
KAYITLARININ DELİL OLARAK KULLANILMASI**

(<i>İdris TAŞCAN, Cumhuriyet Savcısı</i>).....	447
Giriş	447
1. Genel Açıklamalar	447
2. Ses ve Görüntü Kayıtlarının Delil Niteliği	450
3. Güvenlik Kameraları İle Elde Edilen Ses ve Görüntü Kayıt- larının Delil Olarak Kullanılması	453
4. Toplumsal Olaylarda Halkın Cep Telefonuyla Video Çek- mesi	455
5. Gizlice Yapılan Kayıtların Hukuki Durumu.....	458
5.1. Kendisine Yönelik İşlenen Suç Nedeniyle Delil Olması İçin Yapılan Kayıtlar	458
5.2. Önceden Planlanmış Yöntemlerle Kayıt Yapma	459
5.3. Ortam Dinlemeleri	460
6. Görüşme Sesinin Hoparlörle Verilmesi Sağlanarak Delil El- de Edilmeye Çalışılması	461
7. Tesadüfen Yapılan Aramaları Kaydetme	463
8. Olayın Yaşandığı Anda Yapılan Kaydetme İşlemleri.....	464
9. Suça Tahrik Edip Lehine Konuşmaları Kaydetme	465
10. Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Eden Kayıtlar.....	468
11. Delil Yaratmak Amacıyla Yapılan Gizli Kayıtlar	469
12. Ses Kayıt Cihazı Yerleştirerek Yapılan Kayıtlar	471
13. Ses ve Görüntü Kayıtlarının ‘Belge’ Olma Niteliği.....	473
14. Özel Alanlarda Güvenlik Kamerası Kullanımı	474
15. Gizlice Yapılan Kayıtların CMK m. 135 Hükümü Işığında Değerlendirilmesi.....	474

16. Ses ve Görüntü Kayıtlarının Hukuki Durumunun Hükmün Gerekçesinde Gösterilmesi Zorunluluğu.....	475
SONUÇ	477

SORUŞTURMA EVRESİNDE VERİLEBİLECEK KARARLAR

(Av. *Ümit Yaşar KARLIDAĞ*)

(<i>Stj. Av. Melik Sencer KESKİN</i>)	479
---	-----

I. GİRİŞ	479
-----------------------	------------

II. SORUŞTURMA EVRESİNDE VERİLEBİLECEK KARARLAR .....

1. Cumhuriyet Savcısının Verebileceği Kararlar.....	482
--	------------

A. Soruşturma Evresini Sona Erdiren Kararlar.....	484
---	-----

a. Soruşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı (SYOK).....	484
--	-----

b. Kovoşturma Yapılmasına Yer Olmadığı Kararı (KYOK)	486
---	-----

c. Kamu Davasının Açılmاسının Ertelenmesi Kararı	491
--	-----

d. Kovoşтурmaya Yer Olduğu Kararı	495
---	-----

e. Dosyanın Uzlaştırma Bürosuna Gönderilmesi Kararı	497
---	-----

B. Soruşturma Evresinin Yürüttürmesini Sağlayan Kararlar	497
--	-----

a. Bilirkişi Tayini Kararı	497
----------------------------------	-----

b. Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alınması Kararı	499
--	-----

ba. Şüphelinin Beden Muayenesi ve Vücutundan Ör- nek Alınması Kararı	501
---	-----

bb. Diğer Kişilerin Beden Muayenesi ve Vücutundan Örnek Alınması Kararı	502
--	-----

c. Gömülmüş Bulunan Bir Cesedin, İncelenmesi veya Otopsi Yapılması İçin Mezardan Çıkarılması Kararı.....	503
---	-----

d. Zehirlenme Şüphesi Üzerine Organlardan Parça Alınması İşlemine Hekimin Katılması veya Onun Yönetiminde Yapılması Kararı	504
--	-----

e. Yetkisizlik Kararı.....	505
----------------------------	-----

f. Ayırma (Tefrik) Kararı.....	506
--------------------------------	-----

g. Birleştirme Kararı	508
-----------------------------	-----

h. Daimi Arama Kararı	508
-----------------------------	-----

1. Cumhuriyet Savcısının Başvurabileceği Koruma Tedbirleri.....	509
ia. Genel Olarak Koruma Tedbiri Kavramı.....	509
ib. Yakalama Kararı	510
ic. Gözaltı Kararı.....	513
id. Arama Kararı.....	515
ie. El Koyma Kararı	517
if. Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi Kararı	518
ig. Teknik Araçlarla İzleme Kararı.....	519
2. Suh Ceza Hakiminin Verebileceği Kararlar	520
a. Gözlem Altına Alma Kararı	521
b. İç Beden Muayenesi ve Vücuttan Örnek Alma Kararı	521
c. Moleküler Genetik İnceleme Kararı.....	522
d. Tutuklama Kararı.....	522
e. Adli Kontrol Kararı.....	524
f. Arama Kararı	525
g. El Koyma Kararı	525
h. Müdafıin Dosya İnceleme Yetkisinin Kısıtlanması Kararı	525
i. Soruşturma Dosyasıyla İlgili Yayın Yasağı Kararı.....	527
 CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA SERİ	
MUHAKEME USULÜ (CMK m. 250)	
(<i>Prof. Dr. Mustafa Ruhan ERDEM</i>)	529
I. Tanım, Amaç, Karşılaştırmalı Hukukta Durum, Ceza Muhakemesi İlkeleriyle İlişki, AİHS İle Uyumu	529
1. Tanım.....	529
2. Amaç.....	534
3. Karşılaştırmalı Hukuk.....	536
A. İsviçre.....	536
B. Almanya	537
C. İtalya.....	539
4. Ceza Muhakemesi İlkeleriyle İlişkisi.....	540
A. Halka Açıklık İlkesi	540
B. Doğrudan Doğruyalık ve Yüz Yüzelik İlkesi	541
C. Silah Eşitliği İlkesi	542

D. Maddi Gerçekin Araştırılması İlkesi	542
E. Nemo Tenetur İlkesi	543
F. Masumluk Karinesi.....	543
5. AİHS İle Uyumu.....	544
II. Uygulanma Koşulları	546
1. Yüklenen Suçun CMK m. 250/1'de Sayılan Suçlardan Bir Olması	546
2. Kamu Davasının Açılması İçin Gerekli Koşulların Mevcut Olması.....	546
3. Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesine Karar Verilmemiş Olması.....	547
4. Şüphelinin Bilgilendirildikten Sonra Müdafi Huzurunda Özgür İradesi İle Teklifi Kabul Etmesi.....	547
5. Yaş Küçüklüğü ve Akıl Hastalığı İle Sağır ve Dilsizlik Bulunmaması	552
III. Seri Muhakeme Kararı ve Bu Karar Üzerine Yapılacak İşlemler	553
1. C. Savcılığınca Yapılacak İşlemler.....	553
A. Seri Muhakeme Kararı.....	553
B. Somut Cezanın Belirlenmesi	553
a. Alt ve Üst Sınırlar Arasında Cezanın Belirlenmesi.....	553
b. Zincirleme Suç Hükümlerinin Uygulanması.....	555
c. Cezada Yarı Oranında İndirim Yapılması	555
d. Seçenek Yaptırımlara Çevirme veya Erteleme	556
e. Hükmün Açıklanmasıının Geri Bırakılması	557
f. Güvenlik Tedbirleri	558
C. Talep Yazısı Düzenlenmesi.....	560
a. Talep Yazısının İçeriği	560
b. Talep Yazısının Geri Gönderilmesi.....	560
2. Mahkemece Yapılan İşlemler	562
A. Şüphelinin Müdafi Huzurunda Dinlenmesi.....	562
B. Hüküm Kurulması	563
V. Seri Yargılama Sonucu Verilen Kararların Denetimi.....	565
1. İtiraza Konu Olabilen Kararlar	565
2. İtiraz Yoluna Gidebilecek Olanlar	566
3. İtiraz Nedenleri	567
Sonuç	569

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA UZLAŞTIRMA

(*Dr. Namık Kemal TOPÇU*) 571

I- GENEL BİLGİLER 571

A- Uzlaşma ve Uzlaşturma Kavramları	571
B- Uzlaşturma, Onarıcı Adalet Anlayışının Bir Enstrümanıdır.....	571
C- Alternatif Bir Çözüm Yoludur.....	572
D- Uzlaştırmamanın Amacı.....	572
E- Uzlaşturma, Karma Nitelikte Bir Kurumdur	572
F- Uzlaştırmamanın Şüpheliye/Saniğa, Mağdura ve Ceza Adaleti Sistemine Faydası.....	572
G- Uzlaşturma Kurumunun Türk Ceza Hukuku Sistemine Geliş	573
H- Uzlaştırmamanın Genel İlkeleri	573
I- Uzlaşturma, Bir Kovuşturma Engelidir	576
J- Uzlaşturma ile Şikayetten Vazgeçmenin Farkı.....	576

II- UZLAŞTIRMANIN KOŞULLARI 577

A- Taraflara İlişkin Koşullar.....	577
1- Mağdurun veya Suçtan Zarar Görenin Gerçek Kişi ve Özel Hukuk Tüzel Kişi Olması Gerekir	577
2- Şüphelinin/Saniğin Suçunu İkrar Etmesi Şart Değildir	577
3- Taraflardan Birinin Ölmüş Olması Durumu.....	577
4- Şüphelinin/Saniğin Kusur Yeteneğine Sahip Olmaması Durumu	578
5- Tarafların Reşit Olmaması Durumu	579
6- Şüphelilerin/Sanıkların ve Mağdurların/Suçtan Zarar Görenlerin Birden Fazla Olması Durumu	579
B- Suça İlişin Koşullar.....	579
1- İsnat Edilen Fiilin Suç Teşkil Etmesi Gerekir	579
2- Suçun Uzlaşturma Kapsamında Sayılan Suçlardan Ol- ması Gerekir	579
3- Yeterli Şüphenin Bulunması Gerekir	581
4- Muhakeme Engelinin Bulunmaması Gerekir	582
5- Uzlaşma Kapsamında Olmayan Başka Bir Suç ile Bir- likte İşlenmemesi Gerekir	582
6- Uzlaşturma Kapsamındaki Suçlar Bakımından Kıyas Yapılamaz	583

7- Bir Suçun İslendikten Sonra Uzlaşturma Kapsamına Alınması veya Bu Kapsamdan Çıkarılması Durumu	584
8- Cumhuriyet Savcısının Şüphelinin Hukuka Uygunluk Nedeni İçerisinde Hareket Ettiğini Değerlendirmesi Durumu	584
9- Cumhuriyet Savcısının Şüphelinin Kusurluluğu Etkileyen Bir Neden Kapsamında Hareket Ettiğini Değerlendirmesi Durumu	585
10- İşlenen Suçlar Arasında Fikri İçtimanın Söz Konusu Olması	586
11- Uzlaşturma ve Müsadere	586
III- UZLAŞTIRMA SÜRECI.....	586
A- Soruşturma Evresinde Uzlaşturma Süreci	586
1- Dosyanın Uzlaşturma Bürosuna Gönderilmesi	586
2- Uzlaştırmacının Görevlendirilmesi.....	588
3- Uzlaşma Teklifinde Bulunulması	589
4- Uzlaşma Teklifinin Kabul Edilmesi ve Müzakereye Başlanması.....	596
5- Müzakerelerin Sona Ermesi ve Uzlaşturma Raporunun Hazırlanması.....	600
6- Uzlaşturma Raporunun Sunulması ve Cumhuriyet Savcısının Değerlendirmesi.....	601
7- Edimin Yerine Getirilmesinin Takibi ve Yerine Getirilmemesinin Sonuçları.....	603
8- Soruşturma Evresinde Uzlaşturma Sürecine Gidilmesi- nin Sonuçları.....	604
B- Kovaşturma Evresinde Uzlaşturma Süreci	605
1- Kovaşturma Evresinde Uzlaştırmaya Gidilebilecek Haller ve Uzlaşturma Süreci	605
2- Kovaşturma Evresinde Uzlaşturma Sürecine Gidilmesi- nin Sonuçları	606
CEZA YARGILAMASINDA HÜKÜM VE DİĞER KARAR TÜRLERİ (<i>Av. Dr. Soner Hamza ÇETİN</i>)	609
GİRİŞ.....	609
I. HÜKÜM VE KARAR KAVRAMI.....	609

II. CEZA YARGILAMASINDA HÜKÜM	612
A. HÜKÜM TERİMİ, KONUSU, SONUCU, GEREKÇESİ VE KESİNLİĞİ	612
1. Hüküm Terimi.....	612
2. Hükmün Konusu	613
3. Hükmün Sonucu	615
4. Hükmün Gerekçesi	616
5. Hükmün Kesinliği.....	617
B. HÜKÜM TÜRLERİ.....	618
1. Beraat Kararı.....	618
a) Yüklenen Fiilin Kanunda Suç Olarak Tanımlanmamış Olması	619
b) Yüklenen Suçun Sanık Tarafından İşlenmediğinin Sabit Olması	620
c) Yüklenen Suç Açısından Failin Kast veya Taksirinin Bulunmaması.....	621
d) Olayda Bir Hukuka Uygunluk Nedeninin Bulunması	621
e) Yüklenen Suçun Sanık Tarafından İşlendiğinin Sabit Olmaması	622
f) Derhal Beraat Kararı Verilecek Durumlar.....	623
2. Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı.....	624
a) Yüklenen Suçla Bağlılı Olarak Yaş Küçüklüğü, Akıl Hastalığı, Sağır ve Dilsizlik Hali, Geçici Neden- lerin Bulunması Nedeniyle Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı.....	626
aa) Yaş Küçüklüğü, Sağır ve Dilsizlik ile Akıl Hastalığı.....	626
aaa) Yaş Küçüklüğü	626
bbb) Sağır ve Dilsizlik.....	627
ccc) Akıl Hastalığı.....	628
bb) Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi, Zorunluluk Hali, Cebir veya Tehdit Etkisi, Meşru Savunmada Sınırın Aşıılması, Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Hataya Düşülmesi	629
aaa) Sanık Hakkında Yüklenen Suçun Hukuka Ay- kı Fakat Bağlayıcı Emrin Yerine Getirilmesi Nedeniyle İşlenmiş Olması	629

bbb) Yüklenen Suçun Zorunluluk Halinde İşlenmiş Olması.....	630
ccc) Yüklenen Suçun Cebir veya Tehdit ile İşlenmiş Olması.....	633
ddd) Yüklenen Suçun Meşru Savunmada Sınırın Aşılması Nedeniyle İşlenmiş Olması	633
eee) Kusurluluğu Ortadan Kaldıran Hataya Düşülmesi....	634
b) Etkin Pişmanlık, Şahsi Cezasızlık, Dokunulmazlık vb Nedeniyle Ceza Verilmesine Yer Olmadığı Kararı.....	635
aa) Etkin Pişmanlık.....	635
bb) Şahsi Cezasızlık Sebebinin Varlığı.....	638
cc) Karşılıklı Hakaret	639
dd) İşlenen Fiilin Haksızlık İçeriginin Azlığı	641
3. Mahkumiyet	642
4. Güvenlik Tedbiri Kararı.....	642
5. Davanın Reddi Kararı	644
a) Ne bis in idem.....	644
b) Kesin Hüküm.....	646
c) Ceza Mahkemesi Hükümünün Hukuk Muhakemesine Etkisi.....	647
6. Düşme Kararı	647
a) Davayı Düşüren Nedenler	647
b) Düşme Kararı Verilmesinin Zamanı	651
7. Adli Yargı Dışındaki Bir Yargı Merciine Yönelik Gö- revsizlik Kararı	652
II. CEZA YARGILAMASINDA DİĞER KARAR TÜR- LERİ	654
A. ARA KARARLARI.....	654
B. GÖREVSİZLİK KARARI	655
C. YETKİSİZLİK KARARI	659
D. BİRLEŞTİRME KARARI	661
E. DAVANIN İL SINIRLARI İÇİNDE BAŞKA YERDE YAPILMASINA DAİR KARAR	662
F. DURMA KARARI	662
SONUÇ	664

CEZA YARGILAMASINDA HÜKÜM VE GEREKÇE <i>(Mert Asker YÜKSEKTEPE, Aksaray Cumhuriyet Savcısı) .....</i>	669
CEZA YARGILAMASINDA SIK RASTLANAN BOZMA NEDENLERİ	
<i>(Erdal SENSOY, Bursa BAM 1. CD. Üyesi).....</i>	719
1- MUTLAK BOZMA NEDENLERİ	720
a) Mahkemenin Kanuna Uygun Olarak Teşekkül Etmemiş Olması	720
b) Hakimlik Görevini Yapmaktan Kanun Gereği Yasak- lanmış Hakimin Hükme Katılması	720
c) Geçerli Şüphe Nedeniyle Hakkında Ret İstemni Öne Sü- rülümiş Oluп da Bu İstem Kabul Olunduğu Halde Haki- min Hükme Katılması veya Bu İstemnin Kanuna Aykırı Olarak Reddedilip Hakimin Hükme Katılması	720
d) Mahkemenin Kanuna Aykırı Olarak Davaya Bakmaya Kendini Görevli veya Yetkili Görmesi	721
e) Cumhuriyet Savcısı veya Duruşmada Kanunen Mutlaka Hazır Bulunması Gereken Diğer Kişilerin Yokluğunda Duruşma Yapılması	721
f) Duruşmalı Olarak Verilen Hükümde Açıklık Kuralının İhlal Edilmesi	722
g) Hüküm CMK'nın 230.Maddesi Gereğince Gerekçeyi İçermemesi	723
h) Hüküm İçin Önemli Olan Hususlarda Mahkeme Kararı İle Savunma Hakkının Sınırlandırılmış Olması	731
i) Hüküm Hukuka Aykırı Yöntemlerle Elde Edilen Delile Dayanması	739
2- SUÇUN SÜBUTU İLE İLGİLİ NEDENLER	743
3- SUÇ NİTELİĞİNE İLİŞKİN NEDENLER	755
4- HAKSIZ TAHİRİK İLE İLGİLİ BOZMA NEDENLERİ.....	769
5- SUÇA İŞTİRAK HÜKÜMLERİNE İLİŞKİN BOZMA NEDENLERİ.....	794
6- EKSİK KOVUŞTURMAYA DAYALI BOZMA NE- DENLERİ	814
7- SAVUNMA HAKKINA İLİŞKİN KARARLAR	822

KANUN YOLLARINDA DİKKAT EDİLMESİ

GEREKEN HUSUSLAR

(Dr. Suat ÇALIŞKAN, Cumhuriyet Savcısı).....	837
Giriş	837
1. KANUN YOLUNA BAŞVURMA HAKKI BULUNANLAR	838
1.1. Cumhuriyet Savcısının Kanun Yoluna Başvurma Hakkı	839
1.2. Sanık ve Müdafinin Kanun Yoluna Başvurma Hakkı	840
1.3. Sanığın Yasal Temsilcisi ve Eşinin Kanun Yoluna Baş- vurma Hakkı.....	842
1.4. Katılan Sıfatını Almış Olanlar İle Katılma İsteği Karara Bağlanmamış, Reddedilmiş veya Katılan Sıfatını Ala- bilecek Surette Suçtan Zarar Görmüş Bulunanların Ka- nun Yoluna Başvurma Hakkı	842
2. KANUN YOLUNA BAŞVURU SÜRESİ VE BİLDİRİMİ.....	846
3. KANUN YOLU BAŞVURUSUNDAYA YANILMA	848
4. KANUN YOLUNA BAŞVURUDAN VAZGEÇİLMESİ VE ETKİLERİ.....	849
I. OLAĞAN KANUN YOLLARI.....	852
5. İTİRAZ YASA YOLU	852
5.1. İtiraz Yasa Yoluna Tabi Kararlar	852
5.2. İtiraz Yöntemi ve Süresi	854
5.2.1. Tutuklunun Kanun Yollarına Başvurması	855
5.2.1.1. Zabit Kâtibine Başvurulması.....	855
5.2.1.2. Kurum Müdürine Başvuru	855
5.2.1.3. Sürelerin Kesilmiş Sayılması	856
5.3. İtiraz Üzerine Yapılacak İşlemler	856
5.4. İtirazı İncelemeye Yetkili Merciler	856
5.5. İtiraz Süresi.....	857
5.6. İtiraz Yasa Yoluna Başvurabilecek Özneler.....	858
5.7. İtirazın Cumhuriyet Savcısına ve Karşı Tarafa Tebliği	858
5.8. Duruşma Yapılmaksızın Karar Verilmesi	858
5.9. İtiraz Üzerine Verilen Kararların Kesin Olması	859
5.10. İtiraz Merciinin Yapacağı İncelemenin Kapsamı ve Ni- teligi	859
5.11. İtirazın Kararın Yerine Getirilmesinde Etkisi	860

6. İSTİNAF	861
6.1. İstinaf Kanun Yoluna Başvurulabilecek ve Başvurula- mayacak Kararlar.....	862
6.2. İstinaf İstemi ve Süresi	864
6.3. İstinaf Nedeninin Gösterilmesi Gerekip Gerekmediği Sorunu.....	866
6.4. Eski Hale Getirme.....	867
6.5. İstinaf Başvurusunun Etkisi	868
6.6. İstinaf Talebinin Reddi	869
6.7. İstinaf İstememin Tebliği ve Cevabı.....	870
6.8. Bölge Adliye Mahkemesinin İlk İncelemesi.....	871
6.9. Bölge Adliye Mahkemesinin İncelemesi veya Yeniden Kovuşturması.....	871
6.10. Aleyhe Bozma Yasağı.....	873
6.11. Direnme Yasağı.....	874
7. TEMYİZ.....	875
7.1. Temyiz Kanun Yoluna Başvurabilecekler.....	876
7.2. Temyiz İstemi	876
7.3. Temyiz Kanun Yoluna Başvurulabilecek Kararlar.....	876
7.4. Temyiz Nedeninin Gösterilmesi.....	881
7.5. Temyiz Süresi.....	886
7.6. Temyiz Talebinin Reddi ve Kabulü.....	890
7.7. Temyiz Merci Kararı	892
7.7.1. Temyiz Talebinin Reddi Kararı	892
7.7.2. Bozma Kararı Verilmesi İle İlgili Kurallar	892
7.7.3. Düzeltilerek Onama Kararı	893
7.8. Yargıtay Kararının Gonderileceği Merci.....	894
7.9. Sirayet.....	895
7.10. Bozma Kararı Üzerine Yapılacak İşlem ve Verilebile- cek Kararlar	896
II. OLAĞANÜSTÜ KANUN YOLLARI.....	899
8. YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ İTİ- RAZI.....	900
9. BÖLGE ADLIYE MAHKEMESİ CUMHURİYET BAŞ- SAVCILIĞININ İTİRAZI.....	903

---

10. KANUN YARARINA BOZMA.....	904
10.1. Bozma Nedenleri ve Dikkat Edilmesi Gereken Kural- lar.....	904
10.2. Kanun Yararına Bozma Yoluna Başvurma Yetkisi	911
10.3. Kanun Yararına Bozma Taleplerinde Uyulması Gere- ken Usul ve Esaslar	912
11. YARGILAMANIN YENİLENMESİ	918
11.1. Yargılamanın Yenilenmesi Nedenleri.....	920
11.2. Yeni Olaylar veya Yeni Delillerin Ortaya Konulması	922
11.3. Sanık veya Hükümlü Aleyhine Yargılamanın Yeni- lenmesi Nedenleri	931
11.4. Yargılamanın Yenilenmesi Nedeni Oluşturamayacak Durumlar.....	931
11.5. Yargılamanın Yenilenmesi İsteminin Değerlendiril- mesi Aşamaları	932
11.5.1. Yenileme İsteminin Kabule Değer Olup Olmadı- ğının Tespiti.....	932
11.5.2. Delillerin toplanması	934
11.5.3. Yeniden Yargılama Yapılıp Karar Verilmesi	935
 TEBLİGAT HUKUKU (Av. Ümit ORTAK)	939
1. Giriş.....	939
2. Tebligat Hukukunun Gerekliliği.....	940
3. Tebligat Tanımı ve Unsurları	941
4. Tebligat Yapmaya Yetkili Kurumlar	941
5. Tebligatta Şekil.....	941
6. Tebligat Çıkarma Yetkisi.....	942
7-A. Tebligat Türleri	942
7.1) PTT Yoluyla Tebligat.....	942
7.2) Memur Yoluyla Tebligat	943
7.3) Doğrudan Doğruya Tebligat.....	943
7.4) İlan Yoluyla Tebligat.....	943
7.5) Elektronik Tebligat.....	944
7.6) Cumhuriyet Başsavcılığına Tebligat	944
7-B. Tebligatta Vasita.....	944
8. Tebliğ Mazbatası	945

9. Tebligatın Muhatabı	947
10. Tebligatın Yapılacağı Yer	948
11. Tüzel Kişiye Tebligat	950
12. Aynı Konutta Oturan Kişilere veya Hizmetçiye Tebligat.....	950
13. Belirli Bir Yerde Devamlı Olarak Meslek veya Sanatını İcra Edenlere Tebligat.....	950
14. Tebliğ İmkansızlığı veya Tebellüğden İmtina	951
15. Yabancı Ülkelere Gönderilecek Tebliğ Evrakı.....	951
16. Usulsüz Tebligat	951
17. Tebligat Hukukunun Cezai Hükümleri.....	952
18. Örnek Yargıtay Kararları.....	952

İNTERNET-SOSYAL MEDYA ve BASIN YAYINDA KİŞİSEL HAKLAR ile BAŞVURU YOLLARI

(<i>Asım EKREN, Cumhuriyet Savcısı</i>)	955
I. GİRİŞ	955
II. KONU BAŞLIKLARI.....	955
A. Genel Bilgiler.....	955
B. İnternet-Sosyal Medya Yayınlarında İçeriğin Çıkarılma- sı-Erişimini Engellenmesi	955
C. Basılı Eser Yayınlarında Düzeltme ve Cevap (Tekzip)	956
D. Radyo-Televizyon Yayınlarında Düzeltme ve Cevap.....	956
III. AÇIKLAMALAR	956
A. Genel Bilgiler.....	956
1. Tüm Yayın Türlerindeki Mevzuata Genel Bakış	956
2. Yayınlardaki Temel Kavramlar-Tanımlar.....	958
3. Yayın Türlerinin Yöntem, Süre, Makam, Yasa Yoluna Başvuru Açılarından Karşılaştırılması	960
4. Talep ve Kararlarda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	964
5. Yayınında Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	966
6. Önem Arz Eden Diğer Hususlar	967
B. İnternet-Sosyal Medya Yayınlarında İçeriğin Çıkarılma- sı-Erişimini Engellenmesi.....	970
1. Kişilik Hakkının İhlal Edilmesi	971
2. Özel Hayatın Gizliliğinin İhlal Edilmesi.....	975
3. Unutulma Hakkı.....	977

4. Futbol Müsabakaları Yayın Hakkının İhlali	981
5. Fikir ve Sanat Eseri Hakkının İhlali.....	982
6. İnternet-Sosyal Medya Yayınlarında Hâkim Kararına Uymamanın Yaptırımları.....	983
C. Basılı Eser Yayınlarında Düzeltme ve Cevap	985
1. Düzeltme ve Cevap (Tekzip) Başvurusu.....	985
2. Düzeltme ve Cevabı Yayınlanmaması Suçu	989
D. Radyo-Televizyon Yayınlarında Düzeltme ve Cevap.....	993
1. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Yayınları	993
2. Özel Radyo-Televizyon Yayınları	995
IV. SONUÇ.....	1000

ANAYASA MAHKEMESİNE BİREYSEL BAŞVURU

<i>(Hikmet GÜLAY, İst. BAM Cumhuriyet Savcısı)</i>	1001
I. GENEL OLARAK	1001
II. ANAYASA MAHKEMESİNİN YETKİSİNİN KAPSAMI	1002
III. ANAYASA MAHKEMESİNDE BİREYSEL BAŞVU- RULAR İLE GÖREVLİ BİRİMLER	1003
IV. BİREYSEL BAŞVURUNUN ŞEKİL ŞARTLARI.....	1004
V. BİREYSEL BAŞVURUNUN MADDİ ŞARTLARI.....	1007
VI. BİREYSEL BAŞVURUNUN SÜRESİ	1011
VII. BİREYSEL BAŞVURULARIN YAPILMASI.....	1012
VIII. BİREYSEL BAŞVURULARIN İNCELENMESİ.....	1013
IX. ANAYASA MAHKEMESİNİN BİREYSEL BAŞVURU DEĞERLENDİRMESİ VE SONUÇ	1017
1. Kabul Edilebilirlik Hususu	1017
2. Kararlar	1017
a) Düşme	1017
b) İhlal Olmadığı Kararı.....	1018
c) İhlal Kararı.....	1018
d) Tebliğ ve İtiraz Hususu.....	1018
X. ANAYASA MAHKEMESİNİN BİREYSEL BAŞVURU İLE İLGİLİ İHLAL BAŞVURULARINDA UYGULA- DIĞI KRİTERLER	1019
XI. BİREYSEL BAŞVURU BAĞLAMINDA AVRUPA İN- SAN HAKLARI MAHKEMESİ VE ANAYASA MAH- KEMESİ İLİŞKİSİ	1021

İNFAZ HUKUKU VE 7242 SAYILI YASANIN

GETİRİDİKLERİ

(Osman ATALAY, Yargıtay 1. CD. Başkanı) 1023

I. BÖLÜM 1025

7242 SAYILI KANUNLA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

VE GETİRİLEN YENİLİKLER 1025

1. Cezaların İnfazı Sürecinde Verilecek Tüm Kararların, Uzmanlaşmış *İnfaz Hâkimleri* Tarafından Verilmesi Sağlanmıştır 1025
2. Ceza İnfaz Kurumlarında Geçirilmesi Gereken Süreler, Şartla Tahliye Oranları Yeniden Belirlenmektedir 1026
3. Denetimli Serbestlik Uygulamasındaki Mevcut “1 Yıllık” Uygulama Aynen Muhofaza Edilmektedir 1027
4. Denetimli Serbestlik Uygulamasına İlişkin Geçici Düzenlemeler Yapılmıştır 1028
5. Hükümlülerin İyi Hallilik Değerlendirmesi (5275 Sayılı CGTİHK'nun 89. Maddesi) İnfazın Tüm Aşamalarında ve “*6 Ayda Bir*” Yapılacaktır 1029
6. Özel İnfaz Usullerinin Kapsamı Genişletilmiştir 1030
7. Yapılan Diğer Düzenlemelerle İnfaz Hizmetleri Daha da İyileştirilmektedir 1030
8. Suç İşlemek Amacıyla Örgüt Kurmak, Yönetmek ve Üye Olmak İle Tefecilik Suçlarının Cezaları Artırılmıştır 1032
9. Bazı Kanunlarda Yapılan Düzenlemelerle, Uygulamada Meydana Gelen Sorunlar Giderilmektedir 1032
10. Kesin Adli Para Cezalarının Tekerrüre Esas Olması Durumu, Yeni Yasada Yapılan Değişiklik İle Tekerrüre Esas Olmaktan Çıkarılmıştır 1033
11. Kasten Yaralanma Suçlarında Canavarca Hisle Yaralama Durumunda Cezada Artırım Getirilmektedir 1034
12. Kaçakçılık Kanununda Önemli Değişiklikler Yapılmış, Özellikle Kaçakçılık Suçlarında Malin Değer Azlığına İndirim Getirilmiştir 1035

II. BÖLÜM 1035

(15.04.2020 tarihli 31100 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 7242 Sayılı Kanuna göre hazırlanmıştır.) 1035

KOŞULLU SALIVERİLME ORANLARI 1035

I- Suç Tarihi 30.03.2020 Tarihinden Önce İşlenen Suçlarda 1035

1-) Hapis Cezaların infazı.....	1035
2-) 0-6 Yaş Grubu Çocuğu Bulunan Kadın Hükümlüler İle, 70 Yaşını Bitirmiş veya 65 Yaşını Bitirmiş Hükümlüler Açısından Hapis Cezasının İnfazı	1038
3-) Çocuk Hükümlüler Bakımından Hapis Cezalarının İnfazı	1039
4-) Cinsel Dokunulmazlığa Karşı İşlenen Suçlar ve Uyuştu- rucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti Suçları Açı- sından Hapis Cezaların İnfazı	1040
5-) Mükerrirler Açısından Cezaların İnfazı	1041
6-) Terör Suçları Açısından Hapis Cezalarının İnfazı	1042
7-) Şartla Tahliyede Lehe İnfaz Yasasını Belirleme Usul	1043
II- Suç Tarihi 30.03.2020 Tarihinden Sonra İşlenen Suç- larda.....	1043
(7242 Sayılı Kanunla Değişik, 5275 Sayılı CGTİHK 107/2 Maddesi Gereği).....	1043
III. BÖLÜM	1045
DENETİMLİ SERBESTLİK SÜRELERİ	1045
7242 Sayılı Kanunun 52. Maddesi İle 5275 Sayılı CGTİHK Geçici 6. Maddesinde Yapılan Değişikle.....	1045
7242 Sayılı Kanunun 46. Maddesi İle 5275 Sayılı CGTİHK'nun 105/A-1. Maddesinde Yapılan Değişikle	1046
7242 Sayılı Kanunun 46. Maddesi İle 5275 Sayılı CGTİHK'nun 105/A-2. Maddesinde Yapılan Değişikle	1046
7242 Sayılı Kanunun 46. Maddesi İle 5275 Sayılı CGTİHK'nun 105/A-7. Maddesinde Yapılan Değişikle	1048